

millió frankos kölcsönre vonatkoznak, befejezték tekintetük. Magyarország a kölcsönt meg fogja kapni, abban az esetben, ha teljesíti a kisdöntélt feltételeit.

A Népszövetség tanácskozásai.

A jogügyi bizottság a nem állandó tagok jogügyi viszonyait tárgyalta. Nem állandó tagok a következő államok: Belgium, Brazília, Uruguay, Kína, Svédország, Spanyolország. Barthelémy francia delegátus indítványozta, hogy a nem állandó tagsági helyek betöltésénél gondoskodjanak arról, hogy a különböző népcsaladok és népfajok a beválasztásnál figyelembe vétnessenek.

A Népszövetség befejezte a Népszövetség

alapszabályainak 11. pontjára vonatkozó tárgyalásait és a következő határozatot hozta: 1. Azokban az esetekben, ha a Népszövetség tanácsa kötelességének tartaná azt, hogy katonai rendszabályokat ajánljon valamely ország megtámadtatásának esetére, számolnia kell a megtámadott ország földrajzi és egyéb speciális viszonyaival. 2. Minden állam alkotmányos tényezőire hárul az a kötelesség, hogy megítéljék, mily értékben és terjedelemben vehető igénybe katonai erő abból a célból, hogy a 10. pontban foglalt kötelességek betartását biztosítsák. 43 szavazó közül 13-an tartózkodtak a szavazástól, egy pedig a módosítás ellen volt.

Nem csinálnak klinikát a közkórházból.

(A Szeged tudósítójától.) Bizonyára életem emlékezetében el még az újságolvasó közönségnek az a hírlapi polémia, amely a nyár elején körül a titokban dédelgetett hatósági terv körül kifejtődött, hogy a városi közkórházat klinikai jelleggel át kell adni az egyetemnek. A hatóság érvei, valamint a hatósági magatartás okai ismeretesek, hiszen az említett hírlapi polémia során például dr. Somogyi Sándor polgármester nem elégedett meg azzal, amivel minden más ügyben meg szokott elégedni, hogy tudniillik nyilatkozik a nála megjelenő újságíróknak, hanem szükségesnek látta külön cikkben sikrázálni vélt igazáért. De ismeretes a Szeged álláspontja is, amely kezdettől fogva abban csúcsosodott ki, hogy a közkórház közkórházi jellegét meg kell ővni, hogy tehát a kórház egyetemi klinika céljaira át nem engedhető és hogy az államosítás is másodsorban, végső szükség esetén és csak bizonyos feltételek mellett jöhet szóba.

Ugy látszik, a város közönségének igen tekintélyes része velünk van egy véleményen. Emellett bizonyít, hogy mindjárt a hírlapi cikkek megjelenése után, még június 15-én felebezzel fordultak Vass József népjóléti miniszterhez, aki július 26-án meglepően érdekes és megérzésről tanuskodó leirattal válaszolt a — hatóságnak. A leiratban a többi közt ezeket mondja a miniszter:

— Szeged város közönsége azzal a kérelemmel fordult hozzám, hogy a város tulajdonát képező közkórházat *jelenlegi kórházi jellegében* hagyjam meg és a jelenleg is még közkórház céljait szolgáló részének az *egyetemi klinikához való csatolását ne engedélyezzem.*

— A folyó évi június hó 15-én kelt felterjesztésben felhozott indokokat méltányolva és tekintettel a városnak ezen kérdés megoldásához fűződő fontos érdekeire, *hajlandó vagyok a város közönségének elemi terjesztett kérelméhez abban az esetben hozzájárulni, ha a város, mint kórházfenntartó, sürgősen gondoskodik az iránt, hogy az igen elhanyagolt állapotban lévő közkórház hiányai a mai nehéz viszonyok mellett is joggal támasztható igényeknek megfelelően záros határidőn belül rendezhőzassanak, illetőleg az egyes épületeken szükséges tatarozások végrehajtassanak.*

— A múlt év folyamán helyszínen járt szakközegeim jelentéséből ugyanis megütközéssel értesültem a kórházfenntartónak a kórházzal való teljes nemtörődömségéről, az épületeknek *tűrhetetlen elhanyagoltságáról, tökéletes lezüllesztéről.* Küldötteim jelentése szerint a főépület kerti szárnya összedüléssel fenyeget, ápasokkal van alátámasztva, a régi szárnyhoz tartozó körtermek és folyosók falazata a mennyezetig nedves, a meszelés sok évi szennyeződés és lehullások nyomait mutatta, a padozat gödrös. Az ágy- és fehérműt, különösen egyes osztályokon, igen rossz állapotban találták és — a sebészeti osztály kivételével — a kórházban megkövetelhető tisztaság is sok kívánni valót hagyott fenn.

A leirat a továbbiakban arról beszél, hogy indokolt lenne a kórház *közegészségügyet veszélyeztető részeinek bezárása és azzal végződik, hogy abban az esetben, ha a város nem intézkedik haladéktalanul a hiányok megszüntetése végett, mégis meg kellene indítani a tárgyalásokat a klinikává való átalakítás érdekében.* Vass József tehát, amint látható, igen erős szavakkal ostorozza az egyenesen *tűrhetetlen állapotokat.* Nem újságíró, vagy törvényhatósági bizottsági tag, hanem miniszter véleményéről lévén szó, természetesen eredményesen. A polgármester augusztus 8-án személyesen tár-

gyalt Budapesten a népjóléti miniszterrel, majd augusztus 26-án a következőkben tájékoztatja a tanácsot az ügy állásáról:

— Csodálkozásomnak adtam kifejezést, hogy a m. kir. kormány a várostól olyan felterjesztést kapott volna, mely szerint a kórházat nem akarja átadni. A miniszter ur felvilágosított, hogy nem állami kórházzá való átvevéstől van szó, hanem ő úgy tudja, hogy klinika céljakra a város nem hajlandó átadni a kórházat. Én megjegyeztem, hogy a város nagy örömmel venné, ha közkórháza államosítottá válna, de csupán klinikai célokra átadni nem volna érdemes, mert akkor közkórházi ápolásra szoruló betegeink nem találnának mindannyian elhelyezést. A miniszter ur azt mondotta, hogy állami átvételről, tehát a közkórház államosításáról egyelőre szó sem lehet, mert az állam rossz pénzügyi helyzetben van, de megkívánná, hogy a kórháznak még ki nem javított része javíttassék ki, *hajlandó ennek a költségnek felét magára vállalni.* Ha nagyobb összeget tenne ki, esetleg a munkát pár esztendőre el lehetne osztani. Felkérem tehát a tanácsot, hogy amennyiben ezt helyesnek találja, a mérnöki hivatalnál készíttessen költségvetést a kórház teljes karbáhozatalára, azután közgyűlés útján tegyünk felterjesztést a népjóléti miniszter urhoz, melyben a költségek felét állami segélyből kérjük.

Ezek szerint a polgármester felfogásában *örvendező változás állt be,* sajnos azonban nem alapos. Erre következtetünk, ha nem a szövetség pongyoltságáról van szó, hogy a polgármester szerint a kórházat klinikai célokra átengedni nem volna érdemes, mert a közkórházi ápolásra szoruló betegek *nem mindannyian nyernének elhelyezést.* Mindenesetre engedmény a régi merev állásponttal szemben, de még mindig nem elég határozott színvallás az egyedüli helyes irányelv mellett. A polgármester átiratával a tanács szeptember 3-án foglalkozott. Elhatározták, hogy nyilatkozatot kérnek a mérnöki hivaltól arról, hogy a közkórháznak még melyik része volna használatba helyezhető és hogy a mai árviszonyok mellett még mekkora összeg volna arra szükséges. Szeptember 4-én olvashatatlán aláírású műszaki főtanácsos ezeket jelenti: A városi közkórház emeletes főépületének a Szent Rókus-tér felé eső jobb oldali földszinti része, valamint ugyanezen oldalra eső udvari benyuló szárny földszinti és emeleti része volna használatba helyezendő. Ezen részeknek a kijavítását a múlt év október havában javasoltuk. Akkor a munkálatok *tizenegymillió költséget igényeltek.* Ma a munka- és anyagár az akkorinak 15—20 szorosára emelkedett, a javítási költségek ezek szerint 150—200 millió koronába kerülnének. Szeptember 21-én a város tanácsa elhatározta, hogy a kórház melléképületének helyreállítási költségeihez a népjóléti minisztertől állami hozzájárulást kér és az iratokat a szükséges költségvetés elkészítése végett áttette a mérnöki hivatalhoz.

Az iratok most a mérnöki hivatalnál vannak. A kórház-ügy pedig, mint látható, a helyes meder felé terelődik. Mindössze az van hátra, hogy a mérnökség az alapos költségvetési munkát a lehető leg sürgetőbben elkészítse és hogy a tanács az októberi közgyűlésbe okvetlenül bevigye ennek az odioso ügynek egész anyagát. Semmi kétségünk benne, hogy a közgyűlés az ügy nagy kulturjelentőségéhez mért alapossgal és megfontoltsággal tárgyalja majd a megtelező tanácsi előterjesztést és hogy határozatával nemcsak végleg megmenti, hanem jövőjében emeli is a városi közkórházat.

Omladoznak a városháza rendőrségi folyosói.

(A Szeged tudósítójától.) A városháza csipkés, négyzetű tornya messzire világít el az éjszakában és ha a nagyharang hangos szóval kongatja az idő mulását, egy pillanatra feléje fordulnak fürkészve a szemek. A csöndes éjszakán, amikor elhallgat minden, bámészan szoktak megállni azon az uton, amely a korzótól nekivezet a toronynak. Megállnak és néznek. Csak ilyenkor, lecsöndesült éjszakákon vesznek észre, hogy a városháza csipkés tornya, a faragott erkélyek és a cirádás diszű ablakok: az egész városháza csodálatosan nagyszerű, talán legszebb az összes szegedi paloták közül. Ilyenkor azután el-elnézelődnek, kiliesszák és filmek tűnnek elő, amelyeken ugyanígy látszóltak a sárga fényben a csipkés tornyok, a faragott erkélyek és a cirádásdiszű ablakok. Talán kis vita is indul, aztán ismét szeliden megállapítják, hogy *nagyszerű a torony és nagyszerű az egész épület.*

Ezt mindenki megállapítja, a város vezetőse, a tek. Tanács, képviselők és miniszterek, civisek és subások, sőt költők és pikírok is. Azonban beljebb kell nézni, a tanácstermek és fogadó-zobákban túl. A rendőrségi folyosókon, a földszinten már alaposan meglátszik, hogy *nem mind arany, ami fénylik.* Ezek a folyosók a folytonos használattól annyira megrongálódtak, hogy ma már alapos renoválásra volna szükség, ha a város hatósága nem akarja, hogy idővel teljesen használhatatlannak legyenek ezek a nagyon is szükséges folyosók. A falakról teljesen lekopott a festék, sőt némely helyen már a vakolat is erősen megrongálódott. Ezeket a hibákat kívül a kövel kirakott padló sincs a legjobb állapotban.

Nemcsak ezeken a rendőrségi folyosókon vannak haladéktalanul megcsinálendő hibák, hanem azokon a folyosókon és helyiségekben is, amelyek a földszinten vannak és a detektívtestület végzi azokban mindennapos munkáját. Ezekben a helyiségekben naponta annyi ember fordul meg, amennyi az emeleti folyosókon talán egy hét leforgása alatt sem. Minden ügyes-bajos dolgokban a panaszosok és gyanúsítottak először és leggyakrabban itt fordulnak meg. Dél-élelőnkint csapatostul állnak a folyosókon emberek és várják, míg kihallgatásuk megkezdődhetik. Sokkal nagyobb tömeg jelenik itt meg, az utóbbi időkben a sűrűn megtartott razzia alkalmával. A legutolsó erkölcsrendészeti razzia éjszakáján egyszerre mintegy háromszáz ember szorongott a szűk folyosókon. Helipiacos napon pedig a forgalom még ennél is nagyobb. Ezek után nem csoda, ha a detektívtestület folyosói és helyiségei alaposan megrongálódtak és sürgős tatarozásra várnak. Eltekintve minden esztétikus kívánságtól, ezeket a helyeket *egészségügyi okokból is azonnal ki kell javíttatnia a város hatóságnak.*

A bűnügyi detektívzobák mellett, közvetlenül a sarokban, egy olyan helyiség van, amelyet azonnal és gyökeresen rendbe kell hozatni, mert ellenkező esetben súlyos következményei lehetnek a mulasztásnak. A mennyezet olyan rossz állapotban van, hogy minden pillanatban beomlással fenyeget. Ha a felső emeleten mossák a folyosókat, itt állandóan folyik le a víz, ami nemcsak lehetetlenné teszi a közlekedést, hanem teljesen tönkreteszti az egész mennyezetet.

A város hatóságának nem szabad itt kiadást sajnálni, mert ezekre a javításokra mulhatatlannal szükség van, nemcsak az ott dolgozó detektívek egészségének szempontjából, hanem a köz érdekéből is. Meg kell csináltatnia a város hatóságának a felső folyosókat is, ha azt akarja a magisztrátus, hogy ez a csipkés tornyu, faragott erkélyű, cirádásdiszű épület, valóban csodálatos és nagyszerű legyen továbbra is.

Anglia nem tárgyal Gibraltárról.

A Journal tudósítója hivatalos felhatalmazás alapján határozottan megcáfolja azt a hírt, hogy Spanyolország és Anglia között Gibraltár kicserélésére vonatkozóan tárgyalások indultak volna meg. A spanyol kormány eddig semmiféle diplomáciai tárgyalást nem kezdeményezett és bár Primo de Rivera tábornoknak szivból jövő óhaja ez a kérdés, de Spanyolországban mégis mindenki jól tudja, hogy Anglia nem hajlandó erről a kérdéstről tárgyalni.